

PEDIGREE DOGS EXPOSED... properly.

De BBC, befaamd om de degelijkheid van haar programma's, zond in augustus 2008 een reportage uit die de uitwassen van het hondenfokken, publiekelijk getoond op rashondentoonstellingen, aan de kaak stelt. Dit document werd door het VRT-programma Koppen verkort uitgezonden op dinsdag 12 februari en veroorzaakte heel wat reacties. Terecht, want de reportage was aangrijpend, beklijvend.

Hierbij mijn bedenkingen hierover als voorzitter van de Koninklijke Maatschappij Sint-Hubertus, beheerder van het stamboek LOSH waarin sinds 1883 meer dan één miljoen honden ingeschreven werden.

Laat ons de geloofwaardigheid en de echtheid van de getoonde beelden niet in vraag stellen. De beroepsethiek van de BBC-makers staat hier borg voor. Laten we ons ook niet verschuilen achter de rekensom dat het hier gaat om een sterke minderheid van rassen, waarvan de pers, altijd op zoek naar sensatie, handig gebruik maakt. De beelden zijn er, die honden bestaan. Ze stellen een belangrijk ethisch probleem: hun welzijn! Ik reageer concreet op de volgende hete hangijzers: interpretatie van de rasstandaarden door keurmeesters en fokkers, inteelt en genetische ziekten bij rashonden, het lot van pups die afwijken van de rasstandaard

Leerling-tovenaar Mens heeft geen enkel andere diersoort dermate verschillend geselecteerd en gefokt als de hond, en dit met het oog op zijn functionaliteit, waarvan het uiterlijke van het ras de weerslag is. Het is precies dat uiterlijk dat sinds 1870 beschreven wordt in de rasstandaarden.

In geen enkele **rasstandaard** is te lezen dat de honden problemen moeten hebben om te lopen, moeilijk moet kunnen ademen, zich moeizaam door het leven moeten slepen. We kunnen algemeen stellen dat rashondenstandaarden "sound" zijn, gebaseerd op de goede werkcapaciteit van de hond en op het gezonde verstand van de mens.

Een enorme verantwoordelijkheid is toebedeeld aan de **keurmeesters** die als taak hebben de rasstandaard correct toe te passen op de hun voorgestelde honden en, door hun beoordelingen, de fokkers op het goede pad te begeleiden. Geen enkele keurmeester heeft binnen de FCI het recht een persoonlijke aanpassing van de standaard te bedenken bij het beoordelen van de honden die hem worden voorgesteld.

Concreet gesteld bij de beelden van de uitzending: de officiële keurmeester die ook maar enige vorm van positieve kwalificatie geeft aan de strompelende Duits herders in beeld, moet dringend geweerd worden uit het keurmeesterskorps!

Diezelfde correcte toepassing van de standaard moet ook de bezorgdheid zijn van alle **fokkers**. Op de FCI-stambomen die zij aanvragen wordt het ras vermeld van de betrokken honden en dit binnen de standaard van elk ras zoals die is vastgelegd in het internationale kader van de FCI. De fokkers zijn dan ook verplicht deze FCI-standaarden toe te passen bij hun fokactiviteiten en niet hun eigen interpretatie hiervan.

Bij de toepassing van de rasstandaard moet alles wat zweemt naar overdrijving zorgvuldig vermeden worden. Alles wat te maken heeft met modegrillen, met menselijke ijdelheid, zeg maar domheid of waanzin, loopt faliekant af. Laten we meteen kom af maken met het woord "schoonheid". Dit is een subjectieve canon waar geen enkele hond een boodschap aan heeft. "Schoonheidskampioen" wordt best vervangen door "standaardkampioen" want het

beoordelen van hondenrassen op tentoonstelling mag enkel en alleen gebeuren op basis van de rasstandaard.

Concreet in beeld: de Basset-hound. Alle Bassets zijn inderdaad het gevolg van een genetische afwijking: achondroplasie. Deze afwijking werd al snel als functioneel ervaren omdat Bassets dankzij hun gestalte wild kunnen bejagen in pijpen en holen of onder laag struikgewas. Door het infokken van de Sint-Hubertushond, langs de Basset ardennais om, krijgt de Basset-hound daar, benevens de gezochte bijzonder fijne neus, een loszittende huid aan toegevoegd. Indien sommige keurmeesters, fokkers en ook eigenaars menen dat deze losse huid het hoofdkenmerk moet zijn van de Basset-hounds, waarbij het vel als slobberkousen over de poten hangt en de buiken over de vloer slepen, dan gaan ze totaal voorbij aan het originele, functionele opzet van het ontwikkelen van het ras. Dierenmishandeling is dan niet ver af.

Een rasstandaard staat echter niet gebeiteld voor de eeuwigheid. De wetenschappelijke en dierengeneeskundige kennis gaat nu met reuzenschreden vooruit en moet haar invloed kunnen doen gelden op elke actuele rasstandaard. Tot groter welzijn van de rashonden.

Concreet in beeld: de Rhodesian ridgeback. Indien wetenschappelijk vastgesteld wordt dat de “ridge” in feite een genetische afwijking is met zware gezondheidsproblemen als mogelijk gevolg, dan mag de zin van de “ridge” in vraag gesteld worden en moet de “schoonheid” ervan afgewogen worden tegen het welzijn van de slachtoffers van deze genetische afwijking. Wanneer de fokster in beeld stelt dat op de “ridge” gefokt wordt, omdat vastgesteld werd dat “ridge”-honden beter jaagden dan hun rasgenoten zonder “ridge”, moet die stelling onderzocht worden op haar waarde. Is er een oorzakelijk verband tussen de genetische afwijking “ridge” en de natuurlijke aanleg tot jagen? Waarschijnlijk niet!

De steen moet dus geworpen worden naar alle keurmeesters en fokkers die zich niet houden aan de rasstandaard en overgaan tot excessen, om welke reden dan ook! Dezelfde steen mag ook gegooid worden naar de **koper** die zich laat verleiden door deze excessen.

Los van de voorbeelden van menselijke dwaasheid, liggen epilepsie, hartafwijkingen, knieschijfluxatie, heupdysplasie, oogafwijkingen, allergieën en nog andere ziekten op de loer in de genen van onze honden. Gelukkig stelt de wetenschappelijke en dierengeneeskundige vooruitgang ons steeds beter in staat om **genetisch overdraagbare kwalen en ziektes** op te sporen en te vermijden. Het decoderen van DNA laat toe vast te stellen of een dier drager is van een schadelijk gen, wat vroeger enkel kon vastgesteld worden door slechte ervaringen. In deze context wijst de BBC-uitzending met de vinger naar “**inteelt**”, waarvan de gevolgen voor onze eigen voorvaders in hun beperkte stamgemeenschap zo zwaar wogen dat incest een moreel taboe werd en nog altijd is. Deze discussie is bijna uit de tijd dankzij de mogelijkheid van relevante DNA-analyse van beide partners, het moge dan nog gaan over vader en dochter, moeder en zoon, broer en zus. De KMSH heeft deze inteelt in eerste graad trouwens nooit toegelaten. Blijft echter de immuniteitsproblematiek die aan de orde gesteld wordt in het programma en waardoor het voortbestaan van een bepaald ras of de soort zou bedreigd worden. De verstoorde immuniteit wordt trouwens aangehaald als één van de hypothesen voor het uitsterven van de Neanderthalers. De KMSH staat statutair voor het instandhouden van de hondenrassen.

De wetenschap moet het fokken van rashonden meer en meer ondersteunen. Daarom ook werd recent een **Gezondheidscommissie** opgericht door de KMSH. Fokkers en rasclubs zullen kunnen beroep doen op academici om hun fokbeleid zo oordeelkundig als mogelijk uit te bouwen. De KMSH vecht ook al jaren tegen het erfelijke aspect van heupdysplasie in

samenwerking met de **Nationale Commissie voor Skeletaandoeningen**. Voor 30 rassen gebeurt het afleveren van LOSH-stambomen uitsluitend na een verplicht onderzoek van beide ouderdieren op heupdysplasie door deze Nationale Commissie. Fokken van rashonden kan inderdaad niet langer alleen beschouwd worden als een “kunst” maar als een wetenschap in wording.

We eindigen waarmee het programma begon: de gevoelige vraag naar wat er gebeurt met pups waarvan bij de geboorte blijkt dat ze niet beantwoorden aan de “standaard”. De KMSH voorziet hier expliciet dat de betrokken pup recht heeft op zijn LOSH-stamboom als afstammingsbewijs en dat de fokker, in akkoord met de eigenaar, op de stamboom kan laten vermelden: **niet geschikt voor de fok**. Wij wensen deze pups een bijzonder fijn hondenleven!

Ik kan niet anders dan de makers van het BBC-programma te bedanken voor het leggen van hun vinger in een kwalijke wonde die reëel is en dringend moet gezuiverd worden. Gelukkig is door deze wonde het hele lichaam van de Belgische en internationale kynologie niet aangetast. Verre van.

Fred Denayer
Voorzitter KMSH
(23/02/2009)